

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**



**МАТЕРІАЛИ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
Одеського державного екологічного університету
(11-18 травня 2022 р.)**

**ОДЕСА
Одеський державний екологічний університет
2022**

Логачева В. С., ст. гр. НЗ-1

Науковий керівник: Данілова Н. В., канд. геогр. наук, ст. викл.

Кафедра Агрометеорології та агроекології

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ТА ЙОГО СКЛАДОВІ. РОСЛИННИЦТВО УКРАЇНИ

Сільське господарство – вид матеріального виробництва, що займається вирощуванням культурних рослин та розведенням домашніх тварин.

Завданням сільського господарства є:

- забезпечити населення продуктами харчування;
- забезпечити промисловість сировиною;
- ефективність роботи на землі залежить від аграрних відносин.

Головним в аграрних відносинах є розподіл землі.

Аграрні відносини – форми землеволодіння та землекористування, що впливають на спосіб виробництва й визначені характером чинних у країні законів про землю.

За формою власності на землю та використання земель розрізняють дрібнотоварні (традиційні) та високотоварні (сучасні) сектори.

Дрібнотоварний сектор передбачає виробництво сільського господарської продукції для власного споживання селянами. Для нього характерні низька забезпеченість сільського господарською технікою, добривами, засобами захисту рослин, переважання рослинництва та невеликих ділянок земель, низький рівень меліорації. До таких господарств належать країни Африки, Азії, Океанії.

У ряді країн Латинської Америки з часів колонізації збереглися латифундії – великі ділянки землі, що перебувають у власності поміщика, який здає їх в оренду селянам.

Високотоварний сектор – великі добре організовані господарства, що використовують зрошення земель, мінеральні добрива, сучасну техніку, найману робочу силу. Їх виробництво зорієнтовано на продаж одержаної продукції. Основними типами господарства є плантації та фермерства

Плантації – великі рослинницькі господарства, що спеціалізуються на вирощування експортних культур.

Вони склалися як приватна форма власності в період колоніалізму з метою вирощування екзотичних культур.

Фермерство – прогресивна форма господарства на власних чи орендованих землях, яке виникло з зародженням капіталістичних відносин. Мета – господарство на продаж.

Залежно від призначення сільськогосподарські угіддя включають в себе рілля, сіножаті, пасовища, багаторічні насадження, перелоги.

Зернові культури вирощують заради одержання насіння. За призначенням вони поділяють на хлібні (пшениця, жито), зернофуражні (овес, ячмінь, кукурудза), круп'яні (рис, просо, гречка), зернобобові (горох, квасоля).

Технічні культури вирощують як сировину для подальшої переробки в різних галузях промисловості. Їх поділяють на волокнисті (бавовник, джут, льон-довгунець, агава), олійні (соя, соняшник, арахіс, ріпак, маслини, олійна пальма, рицина), ефіроолійні (троянда, м'ята, фенхель, лаванда, аніс, полин), цукристі (цукрова тростина, цукрові буряки), тонізуючі (чай, кава, какао), каучуконосні (гевея), наркотичні (тютюн, опійний мак), лікарські (валеріана, ромашка, нагідки).

Основна частина рілля зайнята одно та дворічними культурами, на ній розміщують посіви багаторічних трав, парники і теплиці. Під ріллею у нашій країні зайнято 325,3 тис.км² (32.53 млн. га), що становить 78% від усіх площ сільгоспугідь.

Частка пасовищ та сіножатей становить 13% та 5% від площі сільгоспугідь України. Найбільше під пасовища використовують гірські території та площі луків уздовж річок.

Багаторічні насадження включає ділянки, зайняті насадженнями для отримання плодів, ягід, винограду, хмелю; насадження ефіроолійних культур, розсадники (крім лісових); плантації декоративних багаторічних насаджень (квітники) для декоративного оформлення територій, а також для реалізації квітів; лікарські багаторічні насадження.

Основним видом землеробської діяльності України є зернове господарство – вирощування продовольчих хлібних, зернобобових, круп'яних, фуражних культур.

Найважливіша зернова культура – пшениця, яка є двох видів. Озиму пшеницю вирощують в степовій і лісостеповій зоні. На сході лісостепу та степу переважають посіви ярої пшениці.

В Україні лідерами за валовими зборами пшениці є Харківська, Дніпропетровська, Запорізька, Одеська, Херсонська, Вінницька області.

На півдні України за умов штучного зрошення вирощують невелику кількість рису, переважно у Херсонській та Одеській області. Розсаду цієї вологолюбної й теплолюбної рослини висаджують у ґрунт на залитих водою ділянках.

Практично в усіх областях України вирощують плодові та ягідні культури. До лідерів зі збору яблук належать Вінницька, Закарпатська, Чернівецька, Хмельницька, Львівська області. У південних районах вирощують абрикоси, персики. Переважну більшість ягідних культур вирощують у приміських районах.